N°. 29. 1851.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 10 APRIL.

Vervolg en slot der Ordonnantie van den 21. Maart 1851, betrekkelijk den herijk der lengtematen, inhoudsmaten en gewigten. (*Zie ons vorig Nommer.*)

Voor de gewigten voor de Gouden en Zilveren Werken:

Voor het verifiëren en ijken derzelven, het dubbel van het ijkloon, hetwelk bij Koninklijk besluit van den 18 december 1819, (*Staatsblad* n°. 58), voor de daarin genoemde genoemde gewigten bepaald is:

Voor het verifiëren en ijken van een essai-gewigt, 30 cents.

Voor de Wisse:

Voor het kleinste raam n°. I, 30 cents.
» » raam . . . n°. II, 45 »
» » » . . . n°. III, 60 »
» » » . . . n°. IV, 75 »
» » » . . . n°. V, 90 »

Art. 9. De meergemelde IJkers zullen bij de herijking naauwkeurig toezien, van geene andere lengtematen, inhoudsmaten, vochtmaten en gewigten te herijken, dan die door hen in gedaante, stof en zamenstelling en in alle opzigten overeenkomstig zullen worden bevonden aan de voorschriften, bij de daartoe betrekkelijke Koninklijke besluiten vastgesteld; zullende dezelven met betrekking tot de genen die maten ter herijk mogten aanbieden, welke tot het meten van zout hebben gediend, zich stiptelijk gedragen overeenkomstig het besluit dezer vergadering, van den 23. Februarij 1827, lett. H. H., aan hen bij n°. 31 van het *Provinciaal Blad* van dat jaar medegedeeld.

Art. 10. Indien bij het verrigten der herijking, sommige maten of gewigten te kort, of te ligt, of niet juist van gedaante en inhoud mogten bevonden worden, zullen de IJkers, bij zooverre dit niet te herstellen is, zoodanige maten of gewigten onbruikbaar moeten maken, en des niet te min daarvoor het gewoon ijkloon genieten.

Art. 11. Voor het herstellen, verzwaren of justeren der maten of gewigten, zal hetzelfde loon betaald worden, als bij art. 8 dezer ordonnancie voor het ijken is bepaald, met uitzondering nogtans van de koperen gewigten, [illegible] 5 centen per stuk.

Art. 12. De *medicinale grein-gewigten* zullen door de IJkers worden nagezien en onderzocht, zonder dezelve te ijken of met eenigen stempel te voorzien. Voor dat onderzoek zullen zij evenwel het gewoon ijkloon tegen $2^1/_2$ cent per stuk mogen ontvangen, doch tevens eene naauwkeurige aanteekening moeten houden, van de personen die hunne *grein-gewigten* aldus hebben doen nazien en onderzoeken.

Art. 13. Het wordt aan de eene zijne aan de IJkers ten ernstigste aanbevolen, om in de uitoefening hunner bediening alle mogelijke diligentie en naauwkeurigheid in acht te nemen, terwijl aan de andere zijde aan de IJkpligtigen wordt onder het oog gebragt, dat hun belang vordert, dat zij, alvorens het IJklokaal te verlaten, zich overtuigen dat al de door hen aangeboden door den IJker geverifiëerde en goed bevonden of gejusteerde maten en gewigten, van het kenteeken der herijking zijn voorzien.

Art. 14. Elk die na den 1. Augustus aanstaande in den handel lengtematen, inhoudsmaten, vochtmaten of gewigten mogt gebruiken, welke van het merkteeken der herijking niet zijn voorzien, zal geacht worden zich van ongeoorloofde maten en gewigten te bedienen, en daardoor vervallen in de boeten en penaliteiten, bij de wetten, tegen het gebruik van zoodanige maten en gewigten vastgesteld; zijnde overigens ten dezen, bij Zijner Majesteits besluit van den 30. Maart 1827, (*Staatsblad* n°. 13), nog nader bepaald geworden:

1°. Dat al diegenen welke nalatig mogten zijn hunne maten en gewigten binnen den gestelden termijn, jaarlijks ter herijking aantebieden, en mitsdien alle kooplieden, winkeliers, fabrijkeurs, handwerk- en neringdoende lieden, in welker winkels, opene magazijnen, verkoop- en werkplaatsen of uitst[illegible]gen, onherijkte maten en gewigten, na verloop van den voor de her[illegible] gestelden termijn, aanwezig of voorhanden mogten gevonden worden, de straffen zullen beloopen, bij de wet van den 6. Maart 1818, *Staatsblad* n°. 12), vastgesteld, met verbeurdverklaring tevens dier bij hen gevondene onherijkte maten en gewigten.

2°. Dat de Policie-beambten gemagtigd zijn, om *afzonderlijk*, of wel gezamenlijk met de IJkers, te dien einde visitatiën te doen, zoo dikwerf dit raadzaam mogt worden geoordeeld, en om van de gepleegde overtredingen, bij behoorlijke processen-verbaal te doen blijken.

3°. Dat van het bedrag der boeten *een vierde* aan den IJker en *een vierde* aan de Beambten der Policie, die de overtreding zullen geconstateerd hebben, zal worden toegewezen.

Art. 15. Het is verboden oude maten en gewigten in de winkels, magazijnen of werkplaatsen openlijk voorhanden te hebben; zullende het aanwezen van zoodanige maten en gewigten op de opgenoemde plaatsen, als het wezenlijk gebruik derzelven worden beschouwd en aangemerkt, en zullen de bepalingen van Zijner Majesteits besluit van den 18. December 1822, (*Staatsblad* n°. 52), en der ordonnancie van den 20. Januarij 1823, lett. C., houdende verbod van het gebruik van ongeoorloofde maten en gewigten, stiptelijk moeten worden nagekomen.

Art. 16. Geene rekeningen zullen bij eenig kollegie van openbaar Bestuur worden aangenomen of gevalideerd, ten zij maat en gewigt in het nieuwe metriek stelsel zijn uitgedrukt.

Art. 17. Geene openbare aankondigingen, aanplakkingen, berigten, of insertien in Nieuwspapieren zullen worden gedaan, ten zij de daarin voorkomende maten en gewigten, door de benaming van het nieuwe metriek stelsel worden aangeduid.

Art. 18. De ingezetenen dezer Provincie worden bij deze herinnerd aan de bepalingen van art. 3 der wet van den 21. Augustus 1816, medebrengende: dat te beginnen met den 1. Januarij na het tweede jaar der invoering van het eenvormig stelsel van maten en gewigten, (zijnde geweest primo Januarij 1822), er op geene pretentiën of regtsvorderingen hoe ook genaamd, gegrond op akten van dien of lateren datum, regtgesproken zal worden, indien bij die akten zelven de berekeningen niet ingevolge het nieuwe stelsel zijn uitgedrukt; zijnde het mitsdien voor alle handeldrijvende ingezetenen van het uiterste belang, hunnen handel, bij in- en uitslag, geheel op het nieuwe stelsel te verrigten en in hunne boeken, registers en korrespondentiën, alle berekeningen op dien voet te doen.

Art. 19. De hoofden der plaatselijke Besturen zullen, ten minsten viermaal 's Jaars, en voorts zoo dikwijls op onverwachte tijden als zij zulks dienstig zullen oordeelen, in de winkels, magazijnen en werkplaatsen onderzoek doen naar het gebruik van ongeoorloofde maten en gewigten, de overtredingen constateren, en de daarvan geredigeerde processen-verbaal ter vervolging aan de Ambtenaren van het publiek Ministerie inzenden; wordende zij ernstig gelast, om ten allen tijde naauwkeurig te doen toezien, dat op de publieke markten van geene andere dan van de nieuwe lengtematen, inhoudsmaten, vochtmaten en gewigten gebruik worde gemaakt, en om zich overigens bij het bedoelde onderzoek, met opzigt tot de zoutmaten stiptelijk te gedragen naar het hiervoor bij artikel 9 aangehaalde besluit dezer vergadering, van den 23 Februarij 1827, lett. H. H.

Art. 20. De hoofden der plaatselijke Besturen, alsmede hunne ondergeschikte Ambtenaren en Agenten, de IJkers en alle andere Ambtenaren en Beambten der Administrative orde, worden met de exëcutie dezer belast; zullende de Koninklijke Marechaussée verpligt zijn, op de nakoming dezes mede een naauwkeurig toezigt te houden en de overtredingen te constateren.

Art. 21. De bepalingen van het besluit dezer vergadering van den 19 Maart 1833, lett. K., (*Provinciaal Blad* n°. 52), blijven in derzelver geheel.

Art. 22. [illegible] en aangeplakt binnen alle Steden en Gemeenten dezer Provincie, op alle plaatsen waar zulks te doen gebruikelijk is, en in de binnen deze Provincie uitgegeven wordende Nieuwspapieren worden geinsereerd, ten einde niemand daarvan onkundig zij en een iegelijk zich daarnaar kunne gedragen; zullende een genoegzaam getal exemplaren van dezelve worden gezonden aan het Provinciaal Geregtshof, aan de Regtbanken en de Ambtenaren van het publiek Ministerie bij dezelve fungerende, alsmede aan den heer Prokureur-Generaal en den heer Kapitein, kommandant der Koninklijke Maréchaussée binnen deze Provincie, ten einde tot de uitvoering dezer mede te werken en daaraan de hand te bieden.

's HERTOGENBOSCH, den 21. Maart 1851.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
A. J. BORRET.
Ter ordonnancie van dezelven,
G. BUYSEN, *l. G.*

Uitgegeven den 28. Maart 1851.

De Griffier der Staten,
G. BUYSEN, *l. G.*

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den April.

Bij de wetgevende vergadering is den 4den en 5den niets van belang voorgevallen. De heer *Yvan*, van de uiterste linker zijde, is bij herhaalde stemmen, tot secretaris der vergadering gekozen, zoodat ook dat gedeelte der vergadering weder in het bureau vertegenwoordigd is. De dagbladen berigten thans met zekerheid dat de heer *Dupin* gezind is om, na afloop van het hem verleend verlof, het voorzitterschap der vergadering weder te aanvaarden.

De wetgevende vergadering heeft zich heden beziggehouden met de tweede beraadslaging over een ontwerp betrekkelijk de hospitalen en gasthuizen. De zitting heeft niets van belang opgeleverd.

Men spreekt van eene prorogatie der vergadering gedurende 14 dagen, en wel van den 12 tot den 28. Het Paaschfeest zou tot voorwendsel van dit reces strekken. Het voorstel zou in eene openbare zitting worden gedaan, en veel kans hebben om aangenomen te worden. Daardoor zou van zelve de vorming van een bepaald ministerie worden verdaagd tot na de hervatting der parlementaire werkzaamheden, dat is tot Mei, alswanneer ook het groote vraagstuk van herziening en prorogatie te berde moet komen. Men zal zich herinneren, dat het Elysée dit juist steeds gewild heeft.

Te midden der tegenwoordig bestaande onzekerheid, getuigen de berigten, vooral uit de departementen, van toenemende onrust. Stilstand van fabrieken, ontslag van arbeidsvolk, socialistische keuzen voor de departementale of plaatselijke vertegenwoordiging, worden van verscheiden plaatsen gemeld. Doch de geruchten wegens onlusten te Montpellier hebben zich niet bevestigd; aanleiding daartoe had eene oneenigheid tusschen twee korpsen van het garnizoen gegeven, die eene door tijdige maatregelen voorgekomen botsing had doen vreezen.

— Volgens bijzondere berigten, hebben eenige staatslieden, die door vroegere verdiensten jegens het land het vertrouwen van velen nog bezitten, de heeren *Guizot*, *Berryer*, *de Broglie*, *Duchatel*, *Molé*, en eenige anderen, een plan gevormd, strekkende om met vermijding zooveel mogelijk van willekeur en schending der constitutie, Frankrijk te behoeden voor de gevaren van de gelijktijdige aftreding der beide staatsmagten. Volgens dat plan zou de wetgevende vergadering namelijk niet in 1852 aftreden, maar de herziening der constitutie zelve op zich nemen en inmiddels bij derde gedeelten in den loop van twee of drie jaren, vernieuwd worden; terwijl dan tevens de magt van den President der republiek verlengd zou worden, althans tot zoolang de herziening der constitutie tot stand gebragt zou zijn.

— Terwijl de meening bij velen te Parijs meer en meer veld wint, dat de pogingen van den President der Republiek tot vorming van een vast ministerie juist niet ernstig gemeend zijn, leest men in een orgaan van het Elysée, den Parijschen *Constitutionnel*, van den 6den dezer, het volgende artikel:

«Eene ministeriële combinatie, die gisteren avond vastgesteld scheen, is heden wederom in duigen gevallen. Door wiens schuld? Wij herhalen het, men moet het wijten niet aan kwaadwilligheid der menschen, maar aan de moeijelijkheid der omstandigheden. Wij hebben in een vroeger tijdvak de eindelooze hindernissen gezien, die de vorming van een kabinet in den weg staan, na een door coalitie van uiteenloopende partijen bepaald votum. Hoe dikwerf hoorden wij niet, in 1839, des ochtends zeggen: alles is geschikt, en des avonds: alles ligt in duigen.

«Men moet echter weten, dat de beide personen, die natuurlijkerwijze de hoofdrol in deze onderhandelingen hebben vervuld, daarin door den ruimsten geest van inschikkelijkheid geleid zijn geworden. Wij bedoelen hem, die de zamenstelling van een kabinet opgedragen, en hem welke dien last aangenomen had, den President der Republiek en den heer *Odillon Barrot*.

«Volgens eene vorige combinatie, zouden de heeren *de Tocqueville*, *Lanjuinais*, *G. de Beaumont*, *Bauchart*, *Chasseloup Laubat*, ministers onder voorzitting van den heer *Barrot* geweest zijn. Men zal erkennen dat eenige dezer namen de herinnering opwekken van handelingen, die niet juist blijken van vertrouwen jegens het uitvoerend gezag waren. De President der Republiek had echter tegen hunne benoeming geen bezwaar gemaakt. Dat dit ministerie niet is tot stand gekomen, is een gevolg der weigering van diegenen zelven tegen wier opneming in het ministerie men tegenspraak zou verwacht hebben. Zouden wij hun dit verwijten? Dat zij verre. Elk beoordeele in gemoede wat hij moet doen in zoo netelige omstandigheden. Maar het publiek moet niet misleid en in den waan gebragt worden, dat er overdreven eischen gedaan zijn van die zijde, waar men eene regt vaderlandlievende zelfverloochening aan den dag legt.

«In de combinatie die heden opgegeven is, had de heer *Barrot* het voorzitterschap zonder portefeuille, de heeren *Tocqueville* de buitenlandsche zaken, *de Maleville* de binnenlandsche, *Abbatucci* het openbaar onderwijs. Van het oude kabinet bleven slechts twee leden, *Baroche* voor justitie, *Fould* voor finantiën. Men moest denken dat de krisis ten einde was; men dacht het ook. De heer *Maleville* en zijne vrienden hebben begrepen dat hunne medewerking niet van nut kon zijn."

— De commissie der wetgevende vergadering tot onderzoek van het wetsontwerp op het departementaal en gemeentebestuur, heeft het gewigtig besluit genomen dat de maires of burgemeesters niet door de hooge regering benoemd maar verkozen zullen worden; door wie, zal zij later uitmaken, terwijl ook reeds dadelijk eene uitzondering op dien regel gemaakt is voor de grootste steden.

— Het dagblad *la Pays*, tot dus ver een orgaan van het Elysée, gaat in andere handen over; de hoofdleiding zullen thans de heeren *Lamartine* en *la Guéronnière* op zich nemen.

— De heer *Guizot* zal eerstdaags een nieuw werk uitgeven, waarvan de titel zal zijn: *Biographische studiën over de Engelsche revolutie.*

— De leden der familie *Orleans* zullen Engeland voor eenigen tijd verlaten. De Hertog *van Nemours* begeeft zich naar Duitschland, de Hertog *van Aumale* reist met zijne vrouw naar Napels en de gewezen Koningin vertrekt naar Brussel om hare kleinkinderen te bezoeken. Eenige groote vrienden der familie zullen eerstdaags van hier naar Londen reizen om de Vorstelijke personen nog voor hun vertrek van daar te zien.

— Ter beurze waren genoteerd; 3 pCt. 57,35; 5 pCt. 93; Nap. r. 98,75; Rom. L. $75^{3}/_{4}$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den April.

De Pruissische Eerste Kamer heeft den 3den dezer, met 83 tegen 46 stemmen, de wet betreffende de belasting op de inkomsten aangenomen.

— Sedert eenige dagen was gezegd dat de Conferentien te Dresden, ofschoon niemand zich meer beslissende uitkomsten daarvan beloofde, nogtans voortgezet zouden worden; thans verzekert men te Weenen dat die Conferentien zoo goed als verdaagd zijn, om te Frankfort als bondsvergadering te worden voortgezet, en dat althans vorst *Schwarzenberg* niet meer naar Dresden terug zal reizen. Oostenrijk dus wil het gerucht verder, is nu zelf, vooral ten gevolge der protesten van Frankrijk en Engeland, teruggekomen van het eerst zoo sterk voorgestaan denkbeeld om met al zijne Staten in den Duitschen Bond te treden

— Den 1 April is H. K. H. de Erfprinses van Saksen-Meiningen-Hilburghausen, geboren Prinses *Charlotte* van Pruissen (dochter van Prinses *Marianne* der Nederlanden) van eenen zoon bevallen.

— De groothertog van Baden heeft bij besluit van den 2den dezer verordend «dat de staat van oorlog naar het bepaalde bij de wet van 29 Januarij jl. vooreerst nog tot nader beschikking zal blijven voortduren."

— De laatste uit Alexandrië te Marceille aangekomen pakketboot brengt de tijding mede van een' schrikbarenden opstand in de provincie Sennaar (Egypte). De troepen van den Onderkoning zijn door de opstandelingen vermoord geworden. Men rigtte in der haast nieuwe strijdkrachten naar het tooneel van den opstand, welke een zeer ernstig aanzijn scheen te hebben.

Verder wordt berigt dat de Onderkoning van Egypte thans openlijk verklaard heeft dat de aanleg van een spoorweg over de landengte van Suez zal worden ondernomen. Er wordt bijgevoegd dat dit besluit aan den invloed van Engeland te danken is, en dat het personeel voor het beheer van dezen nieuwen weg, voor de helft uit Engelschen zal bestaan.

ENGELAND.

LONDEN, den 5den April.

Het Lagerhuis verwierp in de voortgezette zitting van Woensdag de motie van den heer *Locke King*, dat zijn wetsontwerp tot uitbreiding van het kiesregt in de Graafschappen ten tweeden male gelezen zou worden, met de aanzienlijke meerderheid van 299 tegen 83 stemmen. Men weet hoe het doorgaan der eerste lezing van dat ontwerp, met twee derden der stemmen, in de zitting van 21 Februarij, eene der aanleidingen was dat de Ministers hun ontslag indienden. Tot de redenen der verwerping kan nu hebben medegewerkt dat de Ministers beloofd hadden zelve in de volgende Zitting wijzigingen in het verkiezingstelsel te zullen voorslaan.

In de zitting van eergisteren sloeg de eerste minister *Russell* voor dat het Huis in committé beraadslagen zou over de wijze van eedsaflegging der leden die de Israëlitische godsdienst belijden, en wel met het doel dat zij die woorden van het eedsformulier niet zullen behoeven uit te spreken, die met hunne godsdienstige overtuiging strijden, waartoe echter, naar zijne meening, eene bepaalde Parlements-acte vereischt wordt. Sir *R. Inglis* stelde het met verwerping gelijk staand uitstel voor, daar hij de toelating van Israëliten in het Huis als het ontnemen van het Christelijk beginsel aan het Parlement aanmerkte. Andere leden spraken in soortgelijken geest; nogtans ging de ministeriële motie met 166 tegen 98 stemmen door, en over de tweede lezing van het ontwerp zal denkelijk den 11den dezer beraadslaagd worden.

Den 4den dezer heeft de Kanselier der schatkist zijn gewijzigd finantieel plan opengelegd en verdedigd. De daarin voorgestelde belasting op de huizen, ter vervanging van die op de vensters, zal, berekent hij, nagenoeg 720,000 ponden sterling opbrengen en door ruim viermaalhonderd duizend personen worden gedragen, want kleine woningen, tot de waarde eener zekere som, wil hij vrij laten. Daar het venstergeld ongeveer 1,856,000 ponden sterling opbrengt, zou de ontworpen verandering eene mindere opbrengst van 1,136,000 ponden ten gevolge hebben, waarbij het verlies van 400,000 ponden voor de schatkist, ten gevolge zijner onveranderde voorstellen wegens de regten op timmerhout en koffij, komen zou. Aan veler wensch om de belasting op de inkomsten op te heffen mogt hij geen gehoor geven, maar sloeg de vernieuwing daarvan voor den tijd van drie jaren voor. Verscheiden leden maakten reeds nu voorloopige bedenkingen tegen het plan, die zij bij de debatten daarover nader zullen ontwikkelen. Toen onderanderen de heer *Baring* de redeneringen van den Kanselier der schatkist bestreden en lord *Russell* dezen verdedigd had, bezigde de heer *Disraëli* zeer scherpe uitdrukkingen tegen dien eersten Minister.

— Er zijn in Engeland nadere berigten van de Kaap de Goede Hoop tot den 9den Februarij ontvangen, volgens welke de staat van zaken aan de grenzen nog niet verbeterd was. Daarin wordt niet gewaagd van nieuwe krijgsverrigtingen van den generaal *Somerset*, maar wel gezegd dat fort Armstrong met uitzondering van den versterkten toren, door de Kaffers was ingenomen. Dezen zetteden hunne gewelddenarijen tegen de afgezonderd wonende landlieden steeds voort; onder de afvallige Hottentotten waren echter velen die den wensch hadden te kennen gegeven om zich weder te onderwerpen, te welken einde hun een termijn gesteld was, binnen welke zij bij de overlevering hunner wapenen vergiffenis konden erlangen. Onder de dusgenaamde Hollandsche boeren openbaarde zich voortdurend weinig geneigdheid om aan de algemeene wapening deel te nemen. In de Kaapstad waren openbare gebeden uitgschreven, om de afwending af te smeeken der rampen, waardoor de kolonie bedreigd wordt.

— *Broeder Jonathan* is de titel van een sedert Augustus 1850 in New-York verschijnend geillustreerd weekblad. Gelijk alles in de Vereenigde Staten reusachtig is, zoo ook dit blad. In omvang is het 4 maal grooter dan de Duitsche geillustreerde Courant, de inhoud en het aantal gravures is het dubbele van die der Duitsche, Engelsche en Fransche geillustreerde Couranten. Het geeft afbeeldingen in levensgroote en geschiedkundige tafereelen van 4-6 □. De uitvoering der houtsneê-platen is zeer goed, die van den druk minder.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den April.

Gisteren is alhier gevierd met het uitsteken der vaderlandsche vlag en het houden eener groote parade van het garnizoen, de verjaardag van H. K. H. Prinses *Wilhelmina Maria Sophia Louisa*, Zuster des Konings, Gemalin van Z. D. H. den Hertog *van Saksen-Weimar-Eisenach*.

— In de zitting door de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ll. Zaturdag gehouden, zijn tot rapporteurs over het ontwerp tot wijziging der bepalingen van de wet van 1818, betrekkelijk de groote of zoutharing-visscherij benoemd de heeren *Blussé*, *Poortman*, *Hengst*, *Wintgens* en *Anemaat*, en over het ontwerp wegens de rekenpligtigheid van provinciale ambtenaren, de heeren *van Hasselt*, *Slicher*, *Hengst*, *van Walchren* en *Schiffer*.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over het ontwerp tot het brengen van wijzigingen in de tarieven van inkomende regten in Nederlandsch Indië, tot aanmoediging van landbouw, fabriekwezen, stoomwezen mijnontginning enz.

De heer *Sloet tot Oldhuis*, in deze wet eene eerste schrede ziende op de baan der koloniale handelsvrijheid, zal dus zijne stem ten voordeele van het ontwerp uitbrengen, maar wenscht daardoor niet geacht te worden het beginsel dezer wet goed te keuren, noch ook eenige begrippen over staatshuishouding in de memorie van beantwoording geuit.

De Minister van Kolonien wil een enkel woord in het midden brengen speciaal over het door den heer *Sloet* geuite gevoelen dat eene algemeene herziening van de Indische tarieven een zoo gemakkelijk werk zou zijn te achten. Ofschoon niet ontveinzende dat hij door zijne vroegere betrekkingen in de gelegenheid geweest is om meer van nabij met de belangen van handel en scheepvaart in Indië bekend te worden, zoo moet hij niettemin verklaren tegen een zoo veel omvattend werk zonder voorloopig onderzoek op te zien. Bij de vele onderwerpen thans bij zijn departement aanhangig, vermeent hij dat het hem dan ook niet ten kwade zal kunnen worden geduid dat bij voornemens is om met eene zoodanige herziening (zoo die later blijken mogt noodig te zijn) te wachten tot na de afhandeling der organieke wetten tot Nederlandsch Indië betrekkelijk. Dit ontwerp is eene eerste schrede tot bevordering van de particuliere industrie; naar gelang dat de beginselen daarbij omhelsd door deze Kamer worden beraamd, zal hij zich ook aangespoord gevoelen tot verderen voortgang op dien weg.

De algemeene discussien zijn daarmede geëindigd. Art. 1 komt in beraadslaging. — De heer *van der Linden* vraagt eenige inlichtingen omtrent de verordeningen in art. 1 opgenoemd, waar gezegd wordt «met wijziging van alle daarmede strijdige voorschriften" wordt bepaald enz. Welke zijn die verordeningen? waren zij niet allen in het *Staatsblad* opgenomen?

De Minister antwoordt dat deze verordeningen zijn: 1°. de tarieven van 1837 voor Java en Madura en die voor Sumatra; 2°. alle plaatselijke voorschriften welke op dit stuk wijders bestaan. Niet alle die laatsten zijn in het *Staatsblad* opgenomen, als zijnde het gevolg van lokale inrigting of gesteldheden, doch zijn door het Indisch bestuur gearresteerd. De geest van de woorden in art. 1 is geene andere dan af te schaffen al wat in dergelijke bepalingen strijdigs voorkomt met de regeling bij het tegenwoordig ontwerp gemaakt.

De heer *van Hoëvell* vindt bij vergelijking van art. 1 met den considerans eene onwaarheid, minstens eene onjuistheid uitgedrukt, waaromtrent hij opheldering verzoekt. De considerans spreekt ook van aanmoediging van den landbouw; het art. 1 geeft vrijdom van regt op alle werktuigen enz. ter dienste van den landbouw, het fabriekwezen enz. Maar als spreker inziet het besluit van 1841 (*Indisch Handelsblad* n°. 2), dan vindt hij daar reeds, met betrekking tot werktuigen van den landbouw, hetzelfde onderscheid in de betaling der regten, zijnde vreemde met 6 per cent belast; Nederlandsche vrij, bij aanvoer onder Nederlandsche vlag en voorzien van certificaten van oorsprong. Daarin wordt dus door deze wet geene verandering gemaakt, maar dan ook moet de considerans niet gewagen van de strekking der wet tot aanmoediging ook van den landbouw, doch welke inderdaad alleen het fabriekwezen en de mijnontginning betreft.

De Minister antwoordt, dat de wet ten doel heeft de uitbreiding van het principe in 1841 aangenomen, ten einde wat toen reeds gunstigs voor den landbouw was bepaald, nu ook uit te strekken tot andere nijverheidstakken. En vermits de tegenwoordige wet ook toepasselijk zal zijn op gedeelte van werktuigen, ter dienste van landbouw gebezigd, zoo kan men niet beweren dat er bezwaar voor den landbouw uit deze wet zou ontstaan. — De heer *van Hoëvell* bemerkt, dat hij dat laatste ook niet beweerd heeft. Zijn betoog strekte alleen om aan te toonen dat de wet niet in overeenstemming is met den considerans. Daar is sprake van aanmoediging van den landbouw, doch daaraan wordt in de wet niets gedaan, want alles blijft zoo als het reeds was, terwijl overigens het besluit van 1841 kracht van wet heeft erlangd door de bepalingen der scheepvaartwetten. — De Minister wijst daarop nogmaals op de nu verleende vrijdom ook van gedeelten van werktuigen ter dienste van den landbouw, iets dat, bij de dagelijksche toeneming van nieuwe uitvindingen, van belang te achten is.

Art. 1 en 2 zijn vervolgens aangenomen zonder stemming, en daarna het geheele ontwerp met algemeene stemmen (53).

De Commissie tot de verzoekschriften heeft verslag gedaan op een aantal in hare handen gestelde adressen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag is algemeen verslag uitgebragt: 1°. omtrent het wets-ontwerp tot verzekering der uitvoering van art. 118 der provinciale wet betrekkelijk de rekenpligtige provinciale ambtenaren; 2°. omtrent dat houdende wijziging in de wet van 1818 over de uitoefening der groote visscherij. De beraadslagingen over die wets-ontwerpen zijn bepaald op Donderdag aanstaande na afloop der discussien over de anderen op dien dag aan de orde gestelde wets-ontwerpen. Mede is algemeen verslag uitgebragt omtrent het wetsvoorstel tot het verleenen van schadeloosstelling aan de leden der voormalige Eerste Kamer, waarover de beraadslaging zal plaats hebben op Dingsdag den 6den Mei. Voorts is onder anderen een rapport uitgebragt omtrent de missive door den Minister van Financien vroeger ingezonden betrekkelijk de zaak der visscherij in het Pannerdensche kanaal. De commissie die daarover verslag uitbragt, heeft voorgesteld, die missive voorloopig aan te houden en den Minister uit te noodigen nadere en meer voldoende inlichtingen aan de Kamer te geven. De beraadslaging over die conclusie is tot een nader te bepalen dag uitgesteld.

— De afdeelingen hebben zich gisteren bezig gehouden met het onderzoeken der volgende wets-ontwerpen, als 1°. betrekkelijk de eenzame opsluiting van gevangenen; 2°. nopens het achterstallig aandeel van Nederland in de Russische schuld in Holland, en 3°. drie naturalisatie-wetten.

— Z. M. heeft goedgevonden, bij besluit van den 4 dezer, n°. 93, bij wijze van bijzondere gunst en zonder eenige gevolgtrekking voor anderen, te benoemen: bij het personeel van den geneeskundigen dienst der landmagt, tot officieren van gezondheid der 1ste klasse, de officieren van gezondheid der 2de klasse: *J. A. Franse*, *R. C. Ploug*, *W. van Pelt*, *G. B. Cornelisse*, *K. C. van Deventer*, *J. F. Lippe*, *C. J. A. C. Redemagni*, *G. W. van der Gryp*, *F. Stokhuyzen*, *A. G. Buttelman* en *P. J. Aldenrahd*, allen van gemeld personeel, met uitdrukkelijke bepaling, dat zij in hunnen nieuwen rang het traktement van Officier van gezondheid der 2de klasse zullen blijven genieten.

— Het *Staatsblad* N°. 19, behelst een besluit van den 29sten Maart 1851, waarbij de gemeente Waalwijk ook wordt aangewezen als losplaats voor steenkolen bij invoer langs de Maas en de Zuid-Willemsvaart.

— Men verneemt, dat de collegien van Gedep. Staten in de onderscheidene provincien, zijn aangeschreven om, indien daartoe termen aanwezig zijn, zich onledig te houden met het werk der vereeniging van kleine gemeenten tot grootere. Naar men gist, zou die maatregel in verband staan met de eerlang tot stand te komen gemeente-wet.

— Z. M. de Koning is Zondag avond van het Loo in de residentie teruggekeerd.

— Uit 's Bosch schrijft men van den 7den:

«In de gewone vergadering der maatschappij ter bevordering van handel, landbouw en nijverheid, op den 1sten dezer gehouden, zijn weder aanzienlijke premiën uitgeloofd, voor de aanstaande *tweede* jaarmarkt, hoofdzakelijk ter bevordering en aanmoediging van vee- en vlasteelt en dus betoond de maatschappij, dat zij aan de bevordering van den landbouw, ook op deze wijze, wenscht nuttig te zijn.

«In diezelfde vergadering is tevens met eenparige stemmen (23 voor, 1 tegen) het rapport der commissie aangenomen, om bij de regering dezer stad een vertoog in te dienen, tot de afschaffing der broodzetting, even als dit reeds het geval is te Rotterdam, Zalt-Boemel en meer andere plaatsen van ons rijk; ook zal voornoemde maatschappij een verzoekschrift indienen aan het gedeputeerd bestuur van de provincie, ter verhooging van den weg van deze stad tot Deuteren, terwijl noch in onderzoek bij de commissie der Maatschappij is, een ontwerp tot het daarstellen van een navigatie-kanaal, vereenigd met een uitwaterings-kanaal tot en van deze stad, langs Geertruidenberg door het Zevenbergsche land, naar het Nieuwe Diep, bij de Hooge en Lage Zwaluwe; een plan, dat niet alleen toejuiching en sympathie bij alle belanghebbenden zal vinden, maar vooral bij den handel en alle takken van nijverheid, terwijl iedereen, bij den eersten blik op de landkaart, zal moeten erkennen, de uitmuntende en schoone ligging onzer stad, voor handel en zeevaart."

— Bij arrest van het provinciaal geregtshof in dit gewest, de dato 3 dezer, zijn: 1°. *Willem Soeters*, oud 48 jaren, arbeider, geboren te Oosterhout; 2°. *Jacobus Cousin*, oud 34 jaren, scharenslijper, geboren te Lieshout; 3°. *Judocus de Jongh*, oud 32 jaren, scharenslijper, geboren te Oosterhout, en 4°. *Johanna van Gils*, huisvrouw van *Willem Soeters*, oud 24 jaren, arbeidster, geboren te Made, allen laatst wonende te Oosterhout, schuldig verklaard: aan diefstal, gepleegd bij nacht door meer dan één persoon in een bewoond huis door middel van uitwendige braak, en zulks ten aanzien van den eersten beschuldigde na bereids vroeger wegens misdaad te zijn veroordeeld geweest.

Het hof heeft den eersten beschuldigde veroordeeld tot de straf van het zwaaijen met het zwaard over het hoofd, en tot 8 jaren gevangenzetting; de tweede, derde en vierde beschuldigde, ieder tot tepronkstelling op een schavot gedurende een half uur, de tweede en derde bovendien ieder tot eene gevangenzetting van 6 jaren en de vierde tot die van 5 jaren, met de kosten van het proces.

— De vorige week is te Groningen overleden de heer Mr. *P. G. Sevenstern*, staatsraad in buitengewonen dienst, procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof van Groningen, vroeger lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

— Te Maastricht is de vorige week overleden de heer *L. Nypels*, gepensioneerd kolonel der kavallerie, ridder der Militaire Willems-orde en van het Legioen van Eer.

— Te 's Gravenhage is, in 74-jarigen ouderdom, overleden de heer Dr. *S. E. Stein*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, sedert de organisatie van het Israël. kerkgenootschap, van den jare 1814, lid en secretaris der hoofdcommissie voor de zaken der Israëliten en commies bij het departement voor den Hervormden en andere Eerdediensten; voorts sedert 28 jaren stads medicinæ doctor. Hij was de zoon van den beroemden schaakspeler *E. Stein*. De overledene was de oudste der practiserende geneeskundigen te 's Hage, zijnde in den jare 1799 ter Leidsche hoogeschoole gepromoveerd.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 22 Maart jl., eervol ontslag verleend aan den heer *J. A. Krusseman*, *Jr.*, als directeur der Koninklijke Akademie van beeldende kunsten, te Amsterdam, onder dankbetuiging voor in deze betrekking bewezene diensten gedurende vele jaren.

— Volgens *de Y- en Amster-Bode* is in de afgeloopen week het geheel lot van *f* 100,000 te Amsterdam gevallen op een geheel lot, dat door eene vereeniging van 21 handwerkslieden gespeeld was.

— Aan mejufvrouw *A. L. G. Toussaint* is, bij gelegenheid van haar huwelijk met den heer *J. Bosboom*, van 's Gravenhage, door het muziekkorps der stedelijke schutterij van Alkmaar eene luisterrijke serenade gebragt. Genoemd korps had zich daartoe aan boord van de stoomboot *de Zaanstroom* vereenigd, welk vaartuig door de eigenaren prachtig was geïllumineerd, terwijl het afsteken van een schitterend vuurwerk de festiviteit nog verhoogde.

— Den 5 April had te Rotterdam een betreurenswaardig ongeluk plaats, bij de in aanbouw zijnde R. C. kerk, aan de Wijnhaven aldaar. Een gedeelte van den stijger, die te zwaar was, brak, waardoor vijf werk-

lieden, naar beneden stortten. Een hunner, een opperman, *Pieter Slot* genaamd, is onmiddellijk na den val overleden, terwijl de vier overigen ligte kneuzingen bekwamen.

— Men schrijft uit Surhuisterveen:

«Als eene bijzonderheid mag van hier gemeld worden, dat in deze gemeente, ongeveer 1500 zielen tellende, gedurende ruim vijftien weken niemand is gestorven, terwijl er twintig grijsaards zijn tusschen 80 en 90, en vijf tusschen 90 en 100 jaren oud. Onder deze laatsten is éene vrouw, wier kleindochter sinds lang grootmoeder is, welke personen ook allen in leven zijn, zijnde de oude moeder nog in het bezit aller vermogens, behalve geldelijke, die allen ontbreken."

— Het Zeeuwsche genootschap van wetenschappen heeft de gouden medaille toegekend aan het eenige ingekomen antwoord op de vraag: Welke zijn de oorzaken, waaruit het verschijnsel moet verklaard worden, dat de mannelijke geboorten, de vrouwelijke in eene bijna vaste verhouding overtreffen? Waarvan de schrijver bleek te zijn de heer *L. Jansen*, lector in de natuurkunde te Middelburg, die, als lid des genootschaps, in de Vergadering aanwezig was.

— Van wege de Britsche regering is, door tusschenkomst van haren zaakgelastigde alhier, en ten gevolge der welwillende medewerking van Z. Exc. den Minister van Kolonien, door Z. H. E. G. eene gouden medaille uitgereikt aan kapitein *J. F. van der Eb*, gevoerd hebbende het brikschip *St. George de la Mina* en thans gezagvoerder van het barkschip *Celebes* (beide te Rotterdam te huis behoorende), voor zijn menschlievend en edelmoedig gedrag, aan den dag gelegd bij de stranding van het Engelsche schip *Norma*, kapitein *Reuss*, op de Westkust van Afrika.

— In de residentie wordt thans ten toon gesteld, in de zaal op den Fluweelen Burgwal, eene hoogstverdienstelijke en prachtige schilderij, door den ridder *Goubaud*, in leven, historieschilder van keizer *Napoleon*, teekenmeester van den Koning van Rome en later bij de Koninklijke Familie der Nederlanden. Dit merkwaardig stuk stelt voor het oogenblik, waarop te Brussel Z. M. *Willem I*, omringt van H. M. de Koningin, van H. K. H. de de princes *Marianne*, van HH. KK. HH. de Prinsen van Oranje en *Frederik*, en een aanzienlijken hofstoet, van den troon treedt om het Concordaat met den H. Stoel te teekenen. De personaadjen zijn levensgroot en in groot costuum, allen naar het leven geschilderd.

— Uit Druten van 3 April: Door den veelvuldigen regen is het water in de rivieren de Waal en de Maas, tot eene aanmerkelijke hoogte geklommen, zoodat de Uiterwaarden geheel zijn geïnundeerd, en het gunstige vooruitzigt nu geheel is verijdeld. Dezelve waren met schoon gras begroeid, terwijl op die aan de Maas het vee reeds graasde, dat nu weder gestald is moeten worden; de binnenpolders, o. a.: Wamel, Dreumel, en Alphen, welke zoo goed als droog waren, worden nu door het kwelwater geteisterd. De landen, welke bijna allen reeds geploegd en bezaaid waren, en zulks een schoon vooruitzigt opleverden, staan bijna geheel blak. Had het stoomgemaal maar dadelijk kunnen werken, het zou veel verligt hebben, doch dit werd door den hoogen stand der rivier belet. Het hooi, dat voor korten tijd *f* 12 per 1000 $\frac{1}{2}$ Ned. ponden goldt, is thans reeds tot *f* 18 geklommen.

— Uit Manheim schrijft men, dat de scheepvaart naar Holland en terug, sedert drie dagen geheel stil staat, daar wegens den hoogen stand des waters de schipbrug te Meinz niet meer geopend kan worden en de schepen voor dezelve moeten blijven liggen. Dit is op het oogenblik het geval met een Manheimer vaartuig en eenige uit Holland gesleepte schepen, die met hunne lading moeten wachten tot dat de doortogt weder onbelemmerd is. De passagiers gaan voor de brug van boord en zetten met andere stoombooten hunne reizen voort. Het water is echter weder aan het vallen en staat bij Manheim 5 voet boven den gemiddelden stand.

BAROMETER- EN THERMOMETERSTAND, TE BREDA.

Correctiën enz., als vroeger. (Zie *Bredasche Courant* 14 Julij 1850, N°. 55).

MAART 1851.

	Barometer.		Thermometer.	
	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.
1	76436	76275	+2,8° C.	+5,5° C.
2	6875	7141	—1,5	—0,3
3	6893	6507	—0,2	+2,5
4	6293	6267	+3,8	6,7
5	5863	5440	4,0	8,1
6	4855	4973	2,6	5,1
7	5933	6091	3,1	4,8
8	6430	6563	2,2	5,1
9	6544	6275	—1,3	+7,2
10	5628	5475	+0,5	4,9
11	5658	5884	2,0	5,1
12	6086	5787	3,5	7,2
13	5518	5694	3,6	6,5
14	6009	5948	4,1	11,1
15	5769	5489	4,9	7,8
16	5499	5577	6,1	8,2
17	5784	5663	2,8	7,8
18	5940	5870	4,4	8,0
19	5543	5422	7,2	11,2
20	4922	4849	11,9	13,5
21	4863	4786	9,0	11,2
22	4700	4550	8,4	10,2
23	4298	4567	9,5	12,3
24	5144	5257	9,1	9,9
25	5624	5754	7,9	11,6
26	5362	5028	10,8	14,1
27	5280	5232	6,7	8,8
28	5504	5712	9,9	11,2
29	5235	4832	10,5	14,1
30	5406	5222	9,4	10,4
31	5899	6188	7,3	9,7

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 7 April.

TARWE zonder verandering; verk.: 129 ℔ Jar. Munst. *f* 227; 126 ℔ Jar. Vriesche *f* 230; 122 ℔ N. Gron. *f* 188.

ROGGE in één doen: 126 ℔ N. Pruiss. *f* 168; 121 ℔ Jar. dito *f* 156; 116 ℔ Gedroogde *f* 143.

GERST ruim prijshoudend: 110 ℔ Pomm. *f* 130; 114 ℔ Jar. Deens. *f* 140.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in één doen: 122 ℔ Amersfoorts. *f* 208.

KOOLZAAD: Vriesch 49 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: in April 56 P. vl.; in Sept. en Oct. eerstk. 55 P. vl.

LIJNZAAD één doen: 111 ℔ Petersb. *f* 305.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 34; Vlieg. *f* 33; 1 Mei eerstk. *f* $32\frac{1}{2}$; 1 Sept., 1 Oct., 1 Nov. en 1 Dec. eerstk. *f* 33.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $33\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $32\frac{3}{4}$ à 33.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 36.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 55 à 58. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 8 à 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 8. APRIL 1851.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Oude)	*f*	[illegible]	*f*	[illegible]
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» »	7,55	» »	7,55.
Het dito dito Rogge	» »	5,30	» »	5,40.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	6,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,15.
Een licht Tarwe-Brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,23\frac{1}{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,25.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,30.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,18.
Een dito pond Boter			»	0,78.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot *f*	3,15.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,85.
Het 1000 Doof Hout			»	2,80.
De kar Spranders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *April*) was de fondsnotering: Ned. W. Sch. $2\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$; 3 pCt. $67\frac{1}{8}$, [illegible]; 4 pCt. 88, $\frac{1}{8}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $87\frac{3}{8}$; Amort.-Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. [illegible]; Handelm. $108\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Aand. Rijnspoorweg $93\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Aand. Holl. Spoorweg [illegible]; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $47\frac{3}{8}$; Fr. Oblig. 3 pCt. 53; Spanje Ardoins $14\frac{1}{8}$, [illegible]; dito van 516 p. st. $14\frac{1}{8}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{1}{8}$; dito Onbep. St. $14\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$; 3 pCt. $39\frac{1}{2}$, [illegible]; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $35\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$; Coupons Ardoins $8\frac{9}{16}$, $\frac{11}{16}$; Passive 6; Fr. uitgest. $5\frac{5}{16}$; Portugezen te Londen 5 pCt. $37\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$; 4 pCt. $36\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Rusland 5 pCt. 105; dito 1828—29 $103\frac{7}{8}$; 4 pCt. $95\frac{5}{16}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{5}{16}$; 4 pCt. bij *Hope* 87, $\frac{1}{4}$; Id. bij *Stieglitz* $86\frac{11}{16}$; Certif. te Hamb. 5 pCt. $99\frac{1}{4}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $64\frac{1}{4}$; Oostenr. Metall. $68\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$; Nieuwe $2\frac{1}{2}$ pCt. $37\frac{3}{16}$, $\frac{3}{8}$; Nieuwe 5 pCt. 77, $\frac{1}{4}$, 77; Denem. $99\frac{3}{4}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.